

Productiviteit als groeimotor

Als er één factor verantwoordelijk is voor de huidige levensstandaard dan is het wel de ontwikkeling van de productiviteit. **Maar die groeimotor lijkt te haperen.** Wat is er aan de hand? Zijn er grenzen aan de groei?

De wereldwijde financieel-economische crisis is al even achter de rug, de nasleep nog altijd niet. Economieën leunen nog altijd op stimulering, zoals de lage rente. De tijd is rijp om vooruit te kijken en te bouwen aan het fundament voor toekomstige groei.

Wat daarbij kan helpen, is het stimuleren van de productiviteit, het vermogen om binnen een bepaalde tijd een zekere hoeveelheid producten en diensten voort te brengen. Productiviteit kan verbeterd worden door slimmer en efficiënter te werken, bijvoorbeeld met behulp van nieuwe ondersteunende technologieën of door meer te automatiseren.

Specialisatie is daarbij belangrijk. In plaats van alles wat je gebruikt of consumeert zelf te vinden of te produceren, is het beter om je te specialiseren, en dan met name in die dingen waar je relatief het beste in bent. Dat geldt voor individuen, maar ook voor regio's en landen. Wat overblijft, kan immers verhandeld worden.

HISTORISCHE AFSLAG

Hiervoor is wel een stimulerende omgeving nodig. In de afgelopen eeuwen heeft in het vrije Westen een combinatie van marktwerking, meritocratie en een goed werkend rechtssysteem het mogelijk gemaakt om producten en diensten op de markt te

brengen, de vruchten te plukken van eigen succes en de nodige bescherming te genieten. Iedereen heeft daarvan geprofiteerd.

Dynamiek is cruciaal voor dit systeem. In de meeste volwassen economieën is het zwaartepunt van de werkgelegenheid verschoven van landbouw via verwerkende industrie naar de dienstensector. Innovaties hebben gezorgd voor nieuwe, slimmere, productietechnieken, waarbij minder arbeid nodig is. Toch is het aantal banen over de economie als geheel toegenomen, maar dan in nieuwe sectoren, waar weer andere kennis en vaardigheden bij horen.

Voor opkomende landen, die nog in de industriefase of zelfs nog in de landbouwfase zitten, ligt de weg naar verdere groei nog volop open. Zij kunnen leren van technieken die hebben gewerkt in landen die de transitie al hebben doorgemaakt. Die landen kunnen stappen overslaan en hoeven niet met vallen en opstaan te komen tot kleine verbeteringen in productiemethodes. Neem China, waar sinds de toetreding tot de wereld-economie in relatief korte tijd een recordhoeveelheid mensen uit de armoede is geklommen. Het land is er nog niet, maar met leren van anderen en massafabricage voor de export, is indrukwekkende progressie geboekt.

BEDREIGING LEVENSTANDAARD

In volwassen economieën is de

mogelijkheid om anderen te imiteren er niet. Daar moet verdere productiviteitsgroei vooral komen van innovatie. Dat is hard nodig, want het tempo is eruit.

Christine Lagarde, directeur van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), waarschuwde vorige maand in een toespraak voor de gevolgen van de afnemende productiviteitsgroei. Als dat niet

**CHRISTINE
LAGARDE
WAARSCHUWDE
VORIGE MAAND
VOOR DE
GEVOLGEN VAN
DE AFNEMENDE
PRODUCTIVITEITS-
GROEI**

